

EBA/GL/2024/14

14 noiembrie 2024

Ghid

privind politicile, procedurile și
controalele interne de asigurare a
implementării măsurilor restrictive
naționale și ale Uniunii

1. Obligații de conformare și de raportare

Statutul prezentului ghid

1. Prezentul document conține orientări emise în temeiul articolului 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 ¹. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente și instituțiile financiare trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidul.
2. Ghidul prezintă punctul de vedere al ABE privind practicile adecvate în materie de supraveghere în cadrul Sistemului european de supraveghere financiară sau privind modul în care trebuie aplicat dreptul UE într-un anumit domeniu. Autoritățile competente cărora li se aplică ghidul, așa cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, trebuie să se conformeze prin integrarea acestuia în practicile lor, după caz (de exemplu, prin modificarea cadrului legislativ sau a procedurilor de supraveghere ale acestora), inclusiv în cazurile în care ghidul se adresează, în primul rând, instituțiilor.

Cerințe de raportare

3. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente trebuie să informeze ABE dacă se conformează sau intenționează să se conformeze prezentului ghid sau, în caz contrar, să prezinte motivele neconformării, până la 11.04.2025. În lipsa unei notificări până la acest termen, ABE va considera că autoritățile competente nu s-au conformat. Notificările se trimit prin intermediul formularului disponibil pe site-ul ABE, cu mențiunea „EBA/GL/2024/14”. Notificările trebuie trimise de persoane care au competența necesară pentru a raporta conformarea cu prevederile ghidului în numele autorităților competente din care fac parte. Orice schimbare cu privire la starea de conformare trebuie adusă, de asemenea, la cunoștința ABE.
4. Notificările se publică pe site-ul ABE, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3).

¹ Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p.12).

2. Obiect, domeniu de aplicare și definiții

Obiect și domeniu de aplicare

5. Acest ghid precizează politicile, procedurile și controalele interne pe care instituțiile financiare care fac obiectul reglementării și supravegherii în temeiul Directivei 2013/36/UE, Directivei (UE) 2015/2366 și Directivei 2009/110/CE trebuie să le instituie în conformitate cu articolul 74 alineatul (1) din Directiva 2013/36/UE, articolul 11 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/2366 și articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2009/110/CE pentru a asigura implementarea eficientă a măsurilor restrictive la nivelul Uniunii și la nivel național.

Destinatari

6. Prezentul ghid se adresează:
 - (i) autorităților competente, așa cum sunt definite în actele legislative menționate la articolul 4 alineatul (2) litera (i) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010;
 - (ii) autorităților competente, așa cum sunt definite la articolul 4 punctul (2) subpunctul (vi) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 în ceea ce privește Directiva (UE) 2015/2366 și Directiva 2009/110/CE;
 - (iii) instituțiilor financiare care fac obiectul reglementării și supravegherii în conformitate cu Directiva 2013/36/UE, Directiva (UE) 2015/2366 și Directiva 2009/110/CE.
7. Autoritățile competente care sunt responsabile pentru evaluarea politicilor, procedurilor și controalelor interne adoptate de instituțiile financiare pentru a asigura implementarea măsurilor restrictive naționale și ale Uniunii, în conformitate cu cadrul juridic intern, pot consulta acest ghid când evaluează astfel de politici, proceduri și controale interne.

Definiție

Dacă nu se prevede altfel, termenii folosiți și definiți în Directiva 2013/36/UE, Directiva 2015/2366/UE și Directiva 2009/110/CE au același înțeles în ghid. În plus, în sensul prezentului ghid, se aplică următoarea definiție:

Măsuri restrictive

înseamnă măsurile restrictive ale Uniunii, așa cum sunt definite la articolul 2 punctul (1) din Directiva (UE) 2024/1226 și măsurile restrictive naționale adoptate de statele membre în conformitate cu legislația națională (în măsura în care se aplică instituțiilor financiare).

3. Implementare

Data de aplicare

8. Prezentul ghid se aplică de la 30 decembrie 2025.

4. Ghid privind politicile, procedurile și controalele interne pentru a asigura implementarea măsurilor restrictive naționale și ale Uniunii

Dispoziții generale

1. Instituțiile financiare trebuie să identifice și să evalueze domeniile din activitatea lor care sunt mai vulnerabile sau expuse la măsuri restrictive și la eludarea măsurilor restrictive. Pe această bază, trebuie să instituie, să implementeze și să mențină politici, proceduri și controale actualizate pentru a se asigura că se pot conforma în mod eficace regimurilor de măsuri restrictive.
2. Aceste politici, proceduri și controale trebuie să fie eficiente și proporționale cu mărimea, natura și complexitatea instituției financiare, precum și cu expunerea ei la măsuri restrictive.

4.1 Cadrul de administrare a activității și rolul organului de conducere

3. Instituțiile financiare trebuie să instituie un cadru de administrare a activității pentru a se asigura că politicile, procedurile și controalele de implementare a măsurilor restrictive sunt adecvate și implementate în mod eficace.
4. Organul de conducere al instituției financiare trebuie să fie responsabil de aprobarea strategiei instituției financiare în materie de conformare cu măsurile restrictive și de supravegherea implementării ei prin politicile, procedurile și controalele necesare care asigură implementarea măsurilor restrictive. Toți membrii organului de conducere trebuie să cunoască expunerea instituției financiare la măsurile restrictive și de vulnerabilitatea acestora la eludarea măsurilor restrictive.
5. În cazul în care activitatea instituției financiare este condusă de o singură persoană, aceasta poate desemna un director executiv care să îndeplinească funcția de organ de conducere în conformitate cu punctul 4.

6. În cazul în care instituția financiară este întreprinderea-mamă a unui grup, așa cum este definită la articolul 2 punctul (9) și punctul (11) din Directiva 2013/34/UE², organul de conducere al întreprinderii-mamă trebuie să se asigure că fiecare organ de conducere, linie de activitate și unitate internă, inclusiv fiecare funcție de control intern a filialelor grupului, deține informațiile relevante pentru a se putea conforma măsurilor restrictive. Responsabilitatea finală pentru conformarea cu măsurile restrictive revine fiecărei entități din grup.
7. În cazul în care o instituție financiară este întreprinderea-mamă a unui grup, organul de conducere al întreprinderii-mamă trebuie să se asigure că filialele grupului efectuează propria evaluare a expunerii la măsuri restrictive, astfel cum se prevede la secțiunea 4.2, într-un mod coordonat și pe baza unei metodologii comune, care să reflecte particularitățile grupului.

4.1.1 Rolul organului de conducere în funcția sa de supraveghere

8. Organul de conducere în funcția sa de supraveghere este responsabil de supravegherea și monitorizarea cadrului de control intern și de administrare a activității pus în aplicare de instituția financiară pentru a se conforma măsurilor restrictive menite pentru a se asigura de eficacitatea acestuia, conform secțiunii 4.3.
9. În plus față de dispozițiile prevăzute în Ghidul EBA/GL/2021/05³, organul de conducere al unei instituții financiare în funcția sa de supraveghere trebuie:
 - a. să fie informat cu privire la rezultatele celei mai recente evaluări a expunerii la măsuri restrictive, în conformitate cu secțiunea 4.2;
 - b. să supravegheze și să monitorizeze, prin funcția de control intern, cât de adecvate și eficiente sunt politicile și procedurile în materie de măsuri restrictive, în temeiul secțiunii 4.3, având în vedere expunerea la măsuri restrictive și riscurile de eludare a măsurilor restrictive la care este expusă instituția financiară, și să facă demersurile adecvate pentru a se asigura că sunt luate măsuri de remediere, dacă este necesar;
 - c. să evalueze, cel puțin o dată pe an, funcționarea eficace a funcției de asigurare a conformității cu măsurile restrictive, inclusiv politicile, procedurile și controalele interne, inclusiv caracterul adecvat al resurselor umane și tehnice alocate pentru a se conforma măsurilor restrictive.
10. În cazul în care o instituție financiară este întreprinderea-mamă a unui grup, organul de conducere al întreprinderii-mamă respective trebuie să îndeplinească la nivelul grupului și toate sarcinile menționate la punctul 9. Responsabilitatea finală pentru conformarea cu măsurile restrictive revine fiecărei entități din grup.

² Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului

³ Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității în temeiul Directivei 2013/36/UE (EBA/GL/2021/05).

4.1.2 Rolul organului de conducere în funcția sa de conducere

11. Pe lângă dispozițiile prevăzute în Ghidul EBA/GL/2021/05, organul de conducere al instituției financiare, în funcția sa de conducere, trebuie:
- a. să se asigure că este informat cu privire la rezultatele celei mai recente evaluări privind expunerea la măsuri restrictive, în conformitate cu secțiunea 4.2;
 - b. să adopte un cadru adecvat de gestionare a riscurilor și un sistem de control intern care să fie suficient de independent de activitatea pe care o controlează;
 - c. să aprobe politici, proceduri și controale care sunt proporționale cu expunerea instituției financiare la măsuri restrictive și adecvate pentru a asigura respectarea măsurilor restrictive de către instituția financiară;
 - d. să asigure implementarea eficientă a proceselor instituției financiare pentru a se conforma măsurilor restrictive;
 - e. să implementeze structura organizatorică și operațională necesară pentru a respecta în mod eficace strategia privind măsurile restrictive adoptată de organul de conducere;
 - f. să se asigure că resursele umane și tehnice alocate în vederea conformării cu măsurile restrictive sunt adecvate și proporționale cu expunerea instituțiilor la măsurile restrictive;
 - g. în cazul în care funcțiile operaționale legate de respectarea măsurilor restrictive sunt externalizate, să se asigure că aceste acorduri sunt conforme cu Ghidul EBA/GL/2019/02⁴ și să primească de la furnizorul de servicii rapoarte periodice cu privire la eficacitatea sistemului, pentru a informa organul de conducere.
12. În cazul în care instituția financiară este întreprinderea-mamă a unui grup, organul de conducere al întreprinderii-mamă respective trebuie să se asigure că toate sarcinile menționate la punctul 11 sunt îndeplinite și la nivel de filiale și că politicile și procedurile instituite sunt aliniate la procedurile și politicile grupului, în măsura în care legislația națională aplicabilă permite acest lucru.

4.1.3 Rolul membrului din conducerea superioară responsabil cu respectarea măsurilor restrictive

4.1.3.1 Numirea membrului din conducerea superioară

13. Instituțiile financiare trebuie să numească un membru din conducerea superioară care să răspundă de executarea funcțiilor și sarcinilor prevăzute la punctele 19-21. Organul de conducere trebuie să se asigure că membrul din conducerea superioară are cunoștințele necesare și înțelege măsurile restrictive necesare pentru a-și îndeplini funcțiile în mod eficace.

⁴ Ghidul EBA/GL/2019/02 privind acordurile de externalizare, care urmează să fie înlocuit de Ghidul EBA/GL/XXXX/XX privind buna gestionare a riscurilor unui terț.

14. Organul de conducere poate atribui acest rol unui membru din conducerea superioară care are deja alte sarcini sau funcții în cadrul instituției financiare [de exemplu, coordonatorul funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT) sau coordonatorul-șef al funcției de conformitate], cu condiția ca:
 - a. acest lucru să fie justificat de mărimea și complexitatea instituției financiare și de rezultatul evaluării privind expunerea la măsuri restrictive;
 - b. acest lucru nu afectează capacitatea acestui membru din conducerea superioară de a-și îndeplini sarcinile sau funcțiile în mod eficace și
 - c. această combinație de sarcini nu generează conflicte de interese, cum ar fi conflictele dintre sarcinile operaționale și cele de control atribuite acestui membru al personalului.
15. Organul de conducere trebuie să permită membrului din conducerea superioară să atribuie și să deleage sarcinile prevăzute la punctele 19-21 altor membri ai personalului care acționează sub conducerea și supravegherea membrului din conducerea superioară, cu condiția ca responsabilitatea finală pentru îndeplinirea efectivă a sarcinilor respective să revină membrului din conducerea superioară.
16. Indiferent de aranjamentele instituționale, instituțiile financiare trebuie să se asigure că:
 - a. membrul din conducerea superioară poate coordona și coopera eficient cu funcțiile de control intern și
 - b. membrul din conducerea superioară poate raporta organului de conducere în funcția de conducere și în cea de supraveghere și are acces direct la acestea.
17. În cazul în care instituția financiară face parte dintr-un grup, organul de conducere al instituției financiare mamă trebuie să numească un membru din conducerea superioară la nivel de grup.

4.1.3.2 Rolul membrului din conducerea superioară

18. Membrul din conducerea superioară trebuie să elaboreze, să pună în aplicare și să mențină politici, proceduri și controale adecvate pentru a asigura respectarea de către instituția financiară a măsurilor restrictive și proporționale cu expunerea instituției financiare la măsurile restrictive.
19. Membrul din conducerea superioară trebuie:
 - a. să ia măsurile necesare pentru a asigura conformarea cu secțiunea 4.2 privind evaluarea expunerii la măsuri restrictive;
 - b. să ia măsurile necesare pentru a asigura conformarea cu secțiunea 4.3 privind politicile și procedurile de măsuri restrictive eficace;
 - c. să furnizeze regulat informații adecvate organului de conducere pentru a-i permite să-și îndeplinească funcțiile, așa cum sunt definite la secțiunea 4.1.1 și secțiunea 4.1.2. Informațiile furnizate organului de conducere trebuie să conțină includă cel puțin:
 - i) modificări ale expunerii instituției financiare la măsurile restrictive și rezultatul evaluării expunerii instituției financiare la măsurile restrictive;

- ii) modificări ale regimurilor de măsuri restrictive și impactul lor asupra instituției financiare;
 - iii) statistici și informații referitoare la:
 - numărul de alerte generate;
 - numărul de alerte care așteaptă să fie analizate;
 - numărul de rapoarte transmise autorității naționale relevante competente pentru implementarea măsurilor restrictive⁵ și/sau autorității de supraveghere competente, așa cum prevede legislația aplicabilă;
 - timpul mediu dintre corespondența pozitivă reală și raportul transmis autorității naționale relevante competente în vederea implementării măsurilor restrictive și/sau autorității de supraveghere competente, așa cum prevede legislația aplicabilă;
 - valoarea fondurilor indisponibilizate, a resurselor economice indisponibilizate⁶ și natura acestor active, ținute la instituția financiară.
 - iv) informații privind resursele umane și tehnice și caracterul adecvat al acestor resurse prin raportare la expunerea instituției financiare la măsuri restrictive;
 - v) deficiențele sau lacunele identificate în legătură cu politicile, procedurile și controalele instituției financiare privind măsurile restrictive, inclusiv observațiile furnizate de autoritățile competente pentru supravegherea politicilor, procedurilor și controalelor privind implementarea măsurilor restrictive;
 - vi) cazurile de încălcare și de eludare a măsurilor restrictive, precum și motivele acestor încălcări și eludări;
 - vii) propuneri privind modul de abordare a oricăror schimbări în cerințele de reglementare sau ale expunerii la măsuri restrictive sau a oricăror deficiențe sau lacune în legătură cu politicile, procedurile sau controalele instituției financiare în materie de măsuri restrictive care au fost identificate și a cazurilor de încălcare și eludare a măsurilor restrictive care au fost identificate.
 - d. să raporteze toate încălcările măsurilor restrictive la autoritățile naționale relevante competente pentru implementarea măsurilor restrictive și/sau la autoritatea de supraveghere competentă, așa cum prevede legislația aplicabilă;
 - e. să coopereze în mod eficace și constructiv cu autoritățile naționale relevante competente pentru implementarea măsurilor restrictive și cu autoritatea de supraveghere competentă, așa cum prevede legislația aplicabilă.
20. În cazul în care instituția financiară face parte dintr-un grup, membrul din conducerea superioară de la nivelul grupului trebuie să evalueze eficacitatea politicilor, procedurilor și controalelor de respectare a măsurilor restrictive relevante la nivel de sucursale, filiale, intermediari, distribuitori și agenți, după caz. Responsabilitatea finală pentru conformarea cu măsurile restrictive revine fiecărei entități din grup.

⁵ https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/overview-sanctions-and-related-resources_en#contact.

⁶ Vezi articolul 2 alineatele (5) și (6) din Directiva (UE) 2024/1226.

21. Membrul din conducerea superioară trebuie să supravegheze pregătirea și implementarea programului de instruire, așa cum se menționează la secțiunea 4.4.

4.2 Efectuarea evaluării expunerii la măsuri restrictive

22. Procedurile interne ale instituțiilor financiare trebuie să includă evaluarea expunerii la măsurile restrictive pentru a înțelege cât de mult este expus fiecare domeniu al activității lor la măsuri restrictive și cât de vulnerabil este la eludarea măsurilor restrictive.
23. Evaluarea expunerii la măsuri restrictive trebuie să permită instituțiilor financiare să identifice și să evalueze:
- a. regimurile de măsuri restrictive care li se aplică;
 - b. probabilitatea de neaplicare a măsurilor restrictive;
 - c. probabilitatea de eludare a măsurilor restrictive;
 - d. impactul oricăror încălcări ale măsurilor restrictive și
 - e. următorii factori de risc:
 - a) risc geografic, și anume:
 - i. locul în care își desfășoară activitatea instituția financiară, și anume jurisdicțiile și teritoriile în care instituția financiară are sediul sau își desfășoară activitatea;
 - ii. măsura în care aceste jurisdicții și teritorii sunt expuse la măsuri restrictive sau despre care se știe că sunt folosite pentru a eluda măsurile restrictive;
 - iii. originea și destinația tranzacțiilor.
 - b) riscul asociat clientului, și anume:
 - i. legăturile clienților și, după caz, ale beneficiarilor reali și ale acționarilor majoritari ai acestora, cu țări pentru care sunt în vigoare măsuri restrictive din cauza unei situații care afectează țara respectivă sau despre care se știe că sunt folosite pentru a eluda măsurile restrictive;
 - ii. numărul de clienți, tipul de clienți și complexitatea acestor clienți, de exemplu problemele legate de identificarea beneficiarului real;
 - iii. activitatea bazei sale de clienți și complexitatea activității, inclusiv orice legături cu domenii sau sectoare care pot face obiectul unor măsuri economice sau al oricăror alte măsuri restrictive, precum și frecvența și tipurile de tranzacții.
 - c) riscul asociat produselor și serviciilor, și anume:
 - i. natura produselor și serviciilor instituției financiare;
 - ii. măsura în care furnizarea acestor produse și servicii expune instituția financiară la riscul de încălcare și de eludare a măsurilor restrictive.

- d) riscul asociat canalelor de distribuție, și anume măsura în care recurgerea la intermediari, agenți, terți, relații de corespondent bancare sau alte canale de distribuție creează vulnerabilități, inclusiv prin:
- i. limitarea vizibilității pe care instituția financiară o are asupra părților implicate;
 - ii. crearea dependenței instituției financiare de procesele de verificare a terților;
 - iii. creșterea expunerii instituției financiare la riscuri geografice, deoarece își desfășoară activitatea sau are sediul în țări pentru care sunt în vigoare măsuri restrictive ca urmare a unei situații care afectează țara respectivă sau țările respective, despre care se știe că sunt utilizate pentru a eluda măsurile restrictive.
24. Evaluarea menționată la punctul 22 trebuie să se bazeze pe o gamă suficient de diversificată de surse de informații, incluzând cel puțin următoarele:
- a. informații obținute ca parte a aplicării măsurilor de cunoaștere a clientelei ale instituției financiare, în conformitate cu dispozițiile articolului 13 din Directiva (UE) 2015/849;
 - b. informații de la organisme internaționale, guverne, autorități naționale competente, inclusiv autorități de supraveghere în domeniul CSB/CFT, unități de informații financiare (FIU) și autorități de aplicare a legii (LEA), cum ar fi tipologii actualizate privind eludarea măsurilor restrictive;
 - c. informații din surse publice credibile și sigure, cum ar fi rapoarte din publicații credibile și din alte canale mediatice credibile;
 - d. informații de la organizații comerciale credibile și sigure, cum ar fi rapoartele privind riscurile;
 - e. analiza alertelor anterioare privind măsurile restrictive, dacă este disponibilă, cu privire la corespondențele real pozitive și fals pozitive pentru a identifica situațiile cu probabilitate mai mare să apară corespondențe real pozitive.
25. Când efectuează evaluarea expunerii la măsuri restrictive, instituțiile financiare trebuie să analizeze dacă un screening retroactiv al bazei lor de date cu clienți și a înregistrărilor tranzacțiilor anterioare ar putea fi util și proporțional. Acesta poate fi cazul în care instituția financiară a identificat sau are motive întemeiate să suspecteze că sistemul său anterior de screening este inadecvat sau ineficient.
26. Instituțiile financiare trebuie să se asigure că evaluarea expunerii lor la măsuri restrictive este actualizată și relevantă. În acest scop, instituțiile financiare trebuie să o revizuiască cel puțin o dată pe an și, dacă este necesar, să o actualizeze. În plus, instituțiile financiare trebuie, după caz, să-și revizuiască evaluarea expunerii la măsuri restrictive în următoarele situații:
- a. adoptarea de noi măsuri restrictive și schimbări semnificative ale măsurilor restrictive existente;
 - b. înainte de a oferi produse noi, să ofere noi canale de distribuție a produselor, să deservească grupuri noi de clienți, să pătrundă în zone geografice noi;
 - c. schimbări semnificative aduse/ale profilului de activitate, bazei de clienți, structurii organizaționale sau modelului de afaceri al instituției;

- d. identificarea neimplementării măsurilor restrictive și a eludării măsurilor restrictive, fapt ce evidențiază evaluarea inadecvată a expunerii la măsurile restrictive;
 - e. deficiențe în evaluarea expunerii la măsurile restrictive existente, identificate de instituția financiară sau de autoritatea competentă responsabilă cu supravegherea politicilor, procedurilor și controalelor interne adoptate, pentru a asigura implementarea măsurilor restrictive naționale și ale Uniunii.
27. Instituțiile financiare trebuie să-și documenteze metodologia de realizare și revizuire a evaluării expunerii la măsuri restrictive, precum și rezultatul acestei evaluări și să le pună la dispoziția autorității lor competente, la cerere.
28. În cazul în care instituția financiară este întreprinderea-mamă a unui grup, organul de conducere al grupului trebuie să se asigure că filialele grupului efectuează propria evaluare a expunerii la măsuri restrictive într-un mod coordonat și pe baza unei metodologii comune, reflectând în același timp propriile specificități.

4.3 Asigurarea eficacității continue a politicilor, procedurilor și controalelor privind măsurile restrictive

29. Pentru a fi eficace, o instituție financiară trebuie să dispună de politici, proceduri și controale de implementare a măsurilor restrictive care să-i permită să implementeze pe deplin și în mod corespunzător toate măsurile restrictive aplicabile, fără întârziere.
30. Politicile, procedurile și controalele trebuie să includă cel puțin:
- a. procesele prin care se asigură instituțiilor financiare toate informațiile actualizate cu privire la măsurile restrictive aplicabile;
 - b. procesele prin care se asigură actualizarea listelor și a cerințelor măsurilor restrictive aplicabile, de îndată ce intră în vigoare;
 - c. procesele prin care se asigură că evaluarea expunerii la măsurile restrictive este relevantă și actualizată;
 - d. procesele prin care se asigură că politicile, procedurile și controalele sunt proporționale cu evaluarea expunerii la măsurile restrictive;
 - e. procesele prin care se asigură că politicile și procedurile privind măsurile restrictive sunt:
 - i. revizuite regulat;
 - ii. modificate și actualizate regulat când și unde este cazul;
 - iii. implementate în mod eficient și
 - iv. concepute astfel încât să declanșeze acțiunile necesare după identificarea deficiențelor.
 - f. procedurile pentru începerea investigării fără întârziere a tuturor eventuale corespondențe;
 - g. dacă există corespondențe real pozitive, procedurile care declanșează acțiuni ulterioare pentru a asigura respectarea măsurilor restrictive aplicabile, și anume

suspendarea imediată a respingerii sau indisponibilizarea, și raportarea către autoritățile naționale relevante competente pentru implementarea măsurilor restrictive sau la autoritatea de supraveghere competentă, astfel cum se prevede în legislația aplicabilă, în termenele specificate de autoritățile respective sau de regulamentul privind măsurile restrictive aplicabile;

- h. o organizare internă documentată care stabilește clar sarcinile și responsabilitățile în ceea ce privește măsurile restrictive, inclusiv în cazul externalizării;
- i. alte aspecte specificate în Ghidul ABE privind politicile, procedurile și controalele interne pentru asigurarea punerii în aplicare a măsurilor restrictive în temeiul Regulamentului (UE) 2023/1113 (EBA/GL/2024/15).

4.4 Instruire

31. Instituțiile financiare trebuie să ofere regulat cursuri de instruire membrilor personalului, pentru a se asigura că sunt și rămân bine informați cu privire la:

- a. măsurile restrictive aplicabile;
- b. rezultatul evaluării expunerii la măsurile restrictive și
- c. politicile, procedurile și controalele de asigurare a conformității cu măsurile restrictive aplicabile.

32. Instruirea trebuie să fie adaptată membrilor personalului și rolului lor specific. Trebuie să fie oportună și adecvată pentru a permite instituției financiare să se conformeze măsurilor restrictive. În cadrul unui grup, această activitate poate fi desfășurată – integral sau parțial – de întreprinderea-mamă.

33. Instituțiile financiare trebuie să-și documenteze planul de instruire și să fie pregătite să demonstreze, la cererea autorității competente, că instruirea este adecvată și eficientă.

EBA/GL/2024/15

14 noiembrie 2024

Ghid

privind politicile, procedurile și
controalele interne pentru a asigura
implementarea măsurilor restrictive
naționale și ale Uniunii în temeiul
Regulamentului (UE) 2023/1113

1. Obligații de conformare și de raportare

Statutul prezentului ghid

1. Prezentul document conține orientări emise în temeiul articolului 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 ⁷. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente, prestatorii de servicii de plată (PSP) și furnizorii de servicii de cryptoactive (CASP) trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidul.
2. Ghidul prezintă punctul de vedere al ABE privind practicile adecvate în materie de supraveghere în cadrul Sistemului european de supraveghere financiară sau privind modul în care trebuie aplicat dreptul UE într-un anumit domeniu. Autoritățile competente cărora li se aplică ghidul, așa cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, trebuie să se conformeze prin integrarea acestuia în practicile lor, după caz (de exemplu, prin modificarea cadrului legislativ sau a procedurilor de supraveghere ale acestora), inclusiv în cazurile în care ghidul se adresează, în primul rând, instituțiilor.

Cerințe de raportare

3. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente trebuie să informeze ABE dacă se conformează sau intenționează să se conformeze prezentului ghid sau, în caz contrar, să prezinte motivele neconformării, până la 11.04.2025. În lipsa unei notificări până la acest termen, ABE va considera că autoritățile competente nu s-au conformat. Notificările se trimit prin intermediul formularului disponibil pe site-ul ABE, cu mențiunea „EBA/GL/2024/15”. Notificările trebuie trimise de persoane care au competența necesară pentru a raporta conformarea cu prevederile ghidului în numele autorităților competente din care fac parte. Orice schimbare cu privire la starea de conformare trebuie adusă, de asemenea, la cunoștința ABE.
4. Notificările se publică pe site-ul ABE, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3).

⁷ Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p.12).

2. Obiect, domeniu de aplicare și definiții

Obiect și domeniu de aplicare

5. Acest ghid precizează politicile, procedurile și controalele interne pe care prestatorii de servicii de plată (PSP) și furnizorii de servicii de criptoactive (CASP) trebuie să le instituie pentru a asigura implementarea efectivă a măsurilor restrictive naționale și ale Uniunii atunci când efectuează transferuri de fonduri și de criptoactive, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2023/1113 al Parlamentului European și al Consiliului⁸.

Destinatari

6. Prezentul ghid se adresează:
 - a. autorităților competente responsabile cu supravegherea PSP și CASP pentru conformarea la obligațiile pe care le au în baza Regulamentului (UE) 2023/1113.
 - b. instituțiilor financiare, astfel cum sunt definite la articolul 4 punctul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, care sunt PSP, astfel cum sunt definiți la articolul 3 punctul (5) din Regulamentul (UE) 2023/1113, și CASP, astfel cum sunt definiți la articolul 3 punctul (15) din Regulamentul (UE) 2023/1113.

⁸ Regulamentul (UE) 2023/1113 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de anumite criptoactive și de modificare a Directivei (UE) 2015/849 (reformare) (JO L 150/ 9.6.2023, p. 1).

Definiții

7. Termenii utilizați și definiți în Regulamentul (UE) 2023/1113 au același înțeles în ghid. În plus, în sensul prezentului ghid, se aplică următoarele definiții:

Măsuri restrictive	înseamnă măsurile restrictive ale Uniunii, așa cum sunt definite la articolul 2 punctul (1) din Directiva (UE) 2024/1226 și măsurile restrictive naționale adoptate de statele membre în conformitate cu legislația națională (în măsura în care se aplică instituțiilor financiare).
Sanțiuni financiare specifice	înseamnă atât indisponibilizarea activelor, cât și interdicțiile de a pune la dispoziție, direct sau indirect, fonduri sau alte active în beneficiul persoanelor și entităților desemnate în temeiul deciziilor Consiliului adoptate în baza articolului 29 din TUE și al regulamentelor Consiliului adoptate în baza articolului 215 din TFUE;
Măsuri restrictive sectoriale	înseamnă măsuri restrictive, de exemplu embargourile asupra armelor și echipamentelor conexe sau măsuri economice și financiare (de exemplu, restricții la import și la export și restricții privind furnizarea anumitor servicii, cum ar fi serviciile bancare).

3. Implementare

Data de aplicare

8. Prezentul ghid se aplică de la 30 decembrie 2025.

4. Ghid privind politicile, procedurile și controalele interne pentru a asigura implementarea măsurilor restrictive naționale și ale Uniunii în temeiul Regulamentului (UE) 2023/1113

Dispoziții generale

1. PSP și CASP trebuie să pună în aplicare politici, proceduri și controale pentru a se putea conforma măsurilor restrictive. Aceste politici, proceduri și controale trebuie să respecte Ghidul ABE privind politicile, procedurile și controalele interne pentru a asigura implementarea măsurilor restrictive naționale și ale Uniunii (EBA/GL/2024/14).
2. Aceste politici, proceduri și controale trebuie să permită PSP și CASP să identifice subiecții măsurilor restrictive. Trebuie, de asemenea, să permită PSP și CASP să ia măsurile necesare pentru a se asigura că nu pun fonduri sau criptoactive la dispoziția subiecților respectivi, că nu efectuează tranzacții financiare sau servicii interzise prin măsuri restrictive și că gestionează riscurile de eludare a măsurilor restrictive.

4.1 Examinarea măsurilor restrictive

3. PSP și CASP trebuie să pună în aplicare un sistem eficace de screening pentru a identifica în mod cert subiecții măsurilor restrictive, astfel cum se specifică la secțiunea 4.4.

4.1.1 Alegerea sistemului de screening

4. PSP și CASP trebuie să utilizeze evaluarea expunerii la măsuri restrictive pentru a decide sistemul de screening pe care îl vor utiliza sau pentru a valida sistemul de screening pe care îl utilizează pentru a se conforma măsurilor restrictive aplicabile. Sistemul de screening trebuie să fie adaptat la volumul, natura și complexitatea activității PSP și CASP și la expunerea lor la măsurile restrictive.
5. Când iau o decizie cu privire la sistemul lor de screening, PSP și CASP trebuie să analizeze dacă au acces la resursele necesare pentru a-și utiliza în mod eficace sistemul ales.
6. PSP și CASP trebuie să revizuiască regulat performanța sistemului de screening pentru a se asigura că acesta este eficace și continuă să identifice în mod cert subiecții măsurilor restrictive.

PSP și CASP trebuie să revizuiască sistemul de verificare utilizat cel puțin o dată pe an și imediat dacă au motive de îngrijorare cu privire la posibilitatea ca sistemul să nu fie adecvat scopului.

7. În temeiul articolului 8 din Regulamentul (UE) 2022/2554, PSP și CASP trebuie să înțeleagă și să documenteze capacitățile și limitările sistemului de screening. PSP și CASP trebuie să fie în măsură să demonstreze autorității lor competente că sistemul lor de screening este adecvat.

4.1.2 Gestionarea listelor

8. PSP și CASP trebuie să specifice în politicile și procedurile lor măsurile restrictive pe care trebuie să le aplice.
9. PSP și CASP trebuie să instituie politici și proceduri pentru:
 - a. identificarea situației în care este adoptat un nou set de măsuri restrictive sau se actualizează sau se ridică o măsură restrictivă existentă;
 - b. actualizarea setului de date interne pentru a fi verificate în conformitate cu secțiunea 4.1.3, imediat după intrarea în vigoare a unei noi măsuri restrictive sau după actualizarea sau ridicarea unei măsuri restrictive existente.

4.1.3 Definirea setului de date care urmează să fie verificate

10. PSP și CASP trebuie să definească în politicile și procedurile lor tipurile de date pe care le vor verifica pentru fiecare tip de măsură restrictivă, ținând cont de rezultatul evaluării expunerii la măsurile restrictive și de măsurile restrictive pe care trebuie să le aplice.
11. Când decid setul de date care urmează să fie verificate în funcție de tipul de măsură restrictivă aplicabilă, PSP și CASP trebuie să ia în considerare toate datele pe care le dețin cu privire la clienții lor, inclusiv informațiile obținute:
 - a. când aplică măsuri de cunoaștere a clientelei, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern care transpune dreptul Uniunii și
 - b. în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/1113.
12. În conformitate cu cerințele Regulamentului (UE) 2023/1113, PSP și CASP trebuie să evalueze dacă datele pe care le dețin sunt suficient de exacte, actualizate și detaliate pentru a le permite să stabilească dacă o parte la transfer, beneficiarul lor real sau orice persoană care pretinde că este autorizată sau este autorizată să acționeze în numele lor face obiectul unor măsuri restrictive.
13. Pentru a evita alertele false repetate cu privire la o persoană fizică sau juridică, o entitate sau un organism care nu face obiectul unor măsuri restrictive, dar a fost identificat(ă) ca atare în mod fals de sistemul de screening existent, PSP și CASP pot decide să includă aceste persoane pe o listă internă specifică (listă albă). Motivele unei astfel de decizii trebuie documentate. PSP și CASP trebuie să revizuiască o astfel de listă imediat după intrarea în vigoare a unei măsuri restrictive noi sau modificate sau dacă informațiile privind clienții s-au schimbat.

4.1.4 Verificarea bazei de clienți

14. PSP și CASP trebuie să stabilească în politicile și procedurile cum își vor verifica baza de clienți.
15. PSP și CASP trebuie să-și verifice regulat întreaga bază de date a clienților și să stabilească frecvența verificării pe baza evaluării expunerii la măsurile restrictive.
16. PSP și CASP trebuie să prevadă, printr-o decizie internă evenimentele declanșatoare, ce impun întotdeauna o verificare clienților și să actualizeze aceste decizii. Evenimentele declanșatoare trebuie să vizeze cel puțin:
 - a. orice schimbare în lista persoanelor desemnate sau a măsurilor restrictive existente, o nouă desemnare sau intrarea în vigoare a unei noi măsuri restrictive;
 - b. la înrolarea clientului sau înainte de stabilirea unei relații de afaceri;
 - c. schimbări semnificative ale datelor unui client existent obținute în urma aplicării măsurilor de cunoaștere a clientelei, de exemplu schimbarea numelui, a reședinței, a naționalității sau schimbarea activității comerciale;
 - d. existența unor motive întemeiate de a suspecta că un client sau orice persoană care pretinde sau este autorizată să acționeze în numele clientului, încearcă să eludeze măsurile restrictive.
17. PSP și CASP trebuie să verifice cel puțin următoarele informații referitoare la clienți, în conformitate cu măsurile restrictive aplicabile:
 - a. pentru persoane fizice:
 - a. numele și prenumele, în original și/sau transliterarea acestor date și
 - b. data nașterii.
 - b. pentru persoane juridice: denumirea persoanei juridice, în original și/sau transliterarea acestor date;
 - c. pentru persoane fizice, persoane juridice, organism sau entitate: orice alte nume, pseudonime, denumiri comerciale, adrese de portofel de criptoactive, dacă sunt disponibile în listele aferente măsurilor restrictive. PSP și CASP trebuie să justifice în mod corespunzător, prin evaluarea expunerii la măsurile restrictive, decizia de a nu verifica aceste informații când sunt disponibile.
18. Când efectuează verificarea clienților care sunt persoane juridice, persoane fizice, organisme sau entități și în măsura în care aceste informații sunt disponibile, PSP și CASP trebuie să examineze, de asemenea:
 - a. beneficiarii reali, prin participații la capitalurile proprii;
 - b. beneficiarii reali, prin exercitarea controlului;
 - c. orice persoană care pretinde că este autorizată sau este autorizată să acționeze în numele clientului.

4.1.5 Verificarea transferurilor de fonduri și de criptoactive

19. Cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 5d din Regulamentul (UE) nr. 260/2012, PSP trebuie să verifice transferurile de fonduri înainte de a le pune la dispoziția beneficiarului plății, iar CASP trebuie să verifice toate transferurile de criptoactive înainte de a pune criptoactivele la dispoziția beneficiarului, indiferent dacă aceste transferuri sunt efectuate în cadrul unei relații de afaceri sau ca parte a unei tranzacții ocazionale.
20. PSP și CASP trebuie să verifice toate părțile la transferurile de fonduri sau de criptoactive în raport cu măsurile restrictive aplicabile. Când evaluează expunerea la măsurile restrictive, PSP și CASP trebuie să acorde o atenție deosebită solidității și fiabilității politicilor și procedurilor instituite de PSP și CASP cu care au relații de afaceri, pentru a asigura conformitatea cu măsurile restrictive.
21. Toate datele care pot fi relevante pentru a evalua dacă o tranzacție ar putea fi afectată de măsuri restrictive aplicabile trebuie verificate în raport cu măsurile restrictive aplicabile. Datele care trebuie verificate trebuie să conțină cel puțin:
 - a. informații despre plătitorul și beneficiarul plății, în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (UE) 2023/1113;
 - b. informații despre inițiator și beneficiar, în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2023/1113;
 - c. scopul transferului de fonduri sau de criptoactive și, dacă informațiile sunt disponibile și fac obiectul evaluării expunerii la măsuri restrictive, alte câmpuri cu text liber care oferă informații suplimentare despre expeditorul/beneficiarul efectiv al fondurilor sau al criptoactivelor;
 - d. detalii despre PSP și CASP implicați în transferul de fonduri sau de criptoactive, inclusiv instituții intermediare, instituții corespondente, cu verificarea codurilor de identificare, de exemplu BIC, SWIFT și altele;
 - e. alte detalii ale transferului de fonduri sau de criptoactive, în funcție de natura, tipul operațiunii, documentele justificative primite, dacă informațiile sunt disponibile și fac obiectul evaluării expunerii la măsuri restrictive;
 - f. adresele portofelelor inițiatorului și beneficiarului unui transfer de criptoactive, în măsura în care aceste informații sunt disponibile în listele oficiale de adrese ale portofelelor de criptoactive legate de măsurile restrictive.
22. În conformitate cu prevederile secțiunii 4.6 din Ghidul ABE privind cerințele de informații privind transferurile de fonduri și de anumite criptoactive în temeiul Regulamentului (UE) nr. 2023/1113 („Ghid privind normele de călătorie”) (EBA/GL/2024/11), orice informații noi obținute ulterior, înainte sau după executarea transferului, trebuie, de asemenea, verificate.
23. Când este adecvat din perspectiva volumului și a numărului de transferuri de criptoactive, CASP trebuie să ia în considerare includerea analizei blockchain în cadrul intern existent, în scopul monitorizării tranzacțiilor.

4.1.6 Calibrarea

24. PSP și CASP trebuie să stabilească modul de calibrare a setărilor unui sistem automat de screening pentru a maximiza calitatea alertelor și a conduce la o identificare lipsită de ambiguitate, asigurând în același timp conformarea cu măsurile restrictive. Pe baza evaluării expunerii la măsuri restrictive și a testării periodice, PSP și CASP trebuie cel puțin:
- a. să definească, pentru fiecare măsură restrictivă aplicabilă, parametrii adecvați de corespondență care ar putea genera o alertă rezonabilă care să permită PSP și CASP să se conformeze obligației de a lua măsuri restrictive, prin verificarea pragurilor rezultatelor real pozitive asociate cu diferite procente de corespondență. Calibrarea nu trebuie să fie nici prea sensibilă, deoarece ar cauza un număr mare de corespondențe fals pozitive, nici insuficient de sensibilă, deoarece ar duce la neidentificarea persoanelor, entităților și organismelor desemnate sau la neutilizarea informațiilor în format liber pentru alte măsuri restrictive;
 - b. să utilizeze un sistem de verificare care permite o tehnică bazată pe algoritmi, putând corela un nume sau un șir de cuvinte, în cazul în care conținutul informației verificate nu este identic, dar ortografia, modelul sau sunetul său corespunde foarte bine conținutului unui set de date utilizat pentru verificare (tehnici de corespondență aproximativă) și să calibreze gradul de corespondență aproximativă în sistemul lor de verificare.
25. PSP și CASP trebuie să decidă cu privire la calibrare atât înainte de a dezvolta un nou sistem de screening, cât și periodic, în conformitate cu evaluarea expunerii la măsurile restrictive. Trebuie să-și documenteze raționamentul și să-l pună la dispoziția autorităților competente, la cerere.

4.1.7 Dependența de terți și externalizarea

26. PSP și CASP trebuie să stabilească în politicile și procedurile lor măsurile luate de PSP, CASP sau de furnizorii de servicii externalizate pentru a asigura respectarea măsurilor restrictive aplicabile. Pentru externalizarea serviciilor, având în vedere Ghidul EBA/GL/2019/02⁹, PSP și CASP trebuie să aplice următoarele principii-cheie, după caz:
- a. responsabilitatea finală pentru conformarea cu măsurile restrictive revine PSP și CASP, indiferent dacă anumite funcții sunt sau nu externalizate.
 - b. drepturile și obligațiile PSP sau CASP și ale furnizorului de servicii trebuie alocate în mod clar și stabilite, în scris.
 - c. PSP sau CASP care se bazează pe un acord de externalizare trebuie să rămână răspunzători pentru monitorizarea și supravegherea calității serviciului oferit de furnizorul de servicii;
 - d. Externalizarea intragrup trebuie să facă obiectul aceluiași cadru de reglementare ca externalizarea către furnizori de servicii din afara grupului.

⁹ Ghidul ABE privind externalizarea (EBA/GL/2019/02).

27. PSP și CASP trebuie să instituie și să aplice controalele necesare pentru a se asigura că, prin utilizarea furnizorilor de servicii externalizate, nu sunt expuși riscului de încălcare a măsurilor restrictive și trebuie să documenteze controalele respective în acordul de externalizare.
28. În cazul în care prestatorii de servicii trebuie să actualizeze datele care urmează să fie utilizate de PSP și CASP cu privire la persoane fizice, persoane juridice, entități și organisme care fac obiectul măsurilor restrictive aplicabile, PSP și CASP trebuie să se asigure că un acord de servicii reduce la minimum riscul de încălcare a măsurilor restrictive de către PSP sau CASP.
29. Când sunt în vigoare acorduri de externalizare, PSP și CASP trebuie să efectueze un control periodic cu privire la respectarea de către prestatorul de servicii a obligațiilor care decurg din acord, să evalueze eficacitatea serviciilor care fac obiectul unui acord și să ia toate măsurile de atenuare necesare, inclusiv renegocierea acordului.
30. Dispozițiile acestui punct nu afectează atribuțiile și sarcinile PSP și CASP în ceea ce privește reziliența operațională digitală, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2022/2554.¹⁰

¹⁰ Regulamentul (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022 privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011 (Text cu relevanță pentru SEE), JO L 333, 27.12.2022, p. 1.

4.2 Măsuri de cunoaștere a clientelei și de verificare pentru analiza alertelor

4.2.1 Politici și proceduri de gestionare și analiză a alertelor

31. PSP și CASP trebuie să dispună de politici și proceduri de investigare a alertelor în legătură cu măsurile restrictive. Aceste politici și proceduri trebuie să le permită PSP și CASP să confirme dacă o alertă reprezintă un rezultat real pozitiv și, în caz afirmativ, să stabilească măsurile necesare pentru a se conforma măsurii restrictive aplicabile.
32. Astfel de politici și proceduri trebuie să cuprindă:
 - a. etapele pentru începerea investigării fără întârziere a tuturor concordanțelor potențiale, pentru fiecare transfer de fonduri sau transfer de criptoactive;
 - b. norme conforme cu politica generală a PSP și CASP de păstrare a înregistrărilor, pentru documentarea oricărei decizii luate în ceea ce privește alertele;
 - c. măsuri pentru asigurarea conformității cu secțiunea 4.2.2 din ghid;
 - d. diferite niveluri de revizuire care trebuie efectuate în conformitate cu evaluarea expunerii la măsuri restrictive, prin implementarea a cel puțin unei revizui, efectuată de două persoane, în legătură cu situații de expunere mai mare.

4.2.2 Măsuri de cunoaștere a clientelei pentru analiza alertelor

33. Alerta generată de sistemul de verificare trebuie să indice elementul măsurii restrictive respective. Alertele trebuie analizate de membri ai personalului care dispun de cunoștințele necesare și sunt suficient de bine pregătiți¹¹.
34. Când au îndoieli cu privire la veridicitatea unei concordanțe, PSP și CASP trebuie să utilizeze informațiile suplimentare pe care le dețin și/sau obțin în sprijinul analizei alertelor, în măsura în care aceste informații sunt disponibile, cum ar fi:
 - a. datele de identificare ale persoanei fizice, persoanei juridice, entității sau organismului care nu au fost utilizate în etapa de verificare;
 - b. informații despre reședința persoanei fizice și informații despre sediul sau adresa înregistrată a persoanei juridice, entității sau organismului care nu au fost utilizate în etapa de verificare;
 - c. informații despre naționalitatea, cetățenia persoanelor fizice care nu au fost utilizate în etapa de verificare;
 - d. structura de reprezentare, conducere și organizațională a persoanelor juridice care nu au fost utilizate în etapa de verificare;
 - e. datele de contact care nu au fost utilizate în etapa de verificare.

¹¹ Vezi secțiunea 4.4 din Ghidul privind politicile, procedurile și controalele interne de asigurare a implementării măsurilor restrictive naționale și ale Uniunii

35. PSP și CASP trebuie să definească în politicile și procedurile lor modul de abordare a cazurilor în care nu se poate identifica fără echivoc, după măsurile suplimentare de cunoaștere a clienței, că o concordanță este un rezultat real pozitiv, un rezultat fals pozitiv sau o situație de omonimie. PSP și CASP trebuie să se abțină de la a oferi servicii financiare unei părți la un transfer înainte de a ajunge la o decizie în cunoștință de cauză.

4.2.3 Evaluarea situației în care o entitate este deținută sau controlată de o persoană desemnată

36. PSP și CASP trebuie să stabilească în politicile și procedurile lor modul în care vor evalua dacă o persoană juridică sau o entitate este deținută sau controlată de o persoană sau entitate desemnată.

37. PSP și CASP trebuie:

- a. să aplice criteriile prevăzute în Orientările Consiliului UE privind sancțiunile¹² și în secțiunea VIII din Cele mai bune practici ale Consiliului UE¹³ pentru a stabili dacă o entitate juridică este deținută sau controlată de altă persoană sau entitate;
- b. să aplice criteriile utilizate pentru identificarea unui beneficiar real în temeiul legislației aplicabile¹⁴;
- c. să utilizeze surse publice de informații disponibile, cum ar fi registrele entităților deținute și controlate și registrele beneficiarilor reali.

38. Dacă o evaluare rămâne incertă, PSP și CASP trebuie să aibă în vedere colaborarea cu autoritatea națională competentă pentru implementarea de măsuri restrictive. Responsabilitatea finală pentru conformarea cu măsurile restrictive revine PSP și CASP.

4.2.4 Controale și măsuri de cunoaștere a clienței pentru conformarea cu măsurile restrictive sectoriale

39. PSP și CASP trebuie să ia în considerare evaluarea expunerii la măsuri restrictive când definesc tipurile de controale pe care le vor aplica pentru a se conforma măsurilor restrictive. În acest context, PSP și CASP trebuie să stabilească informațiile disponibile care vor fi verificate în legătură cu o tranzacție.

40. PSP și CASP trebuie să acorde o atenție deosebită măsurilor restrictive sectoriale care sunt legate de o anumită jurisdicție sau de un anumit teritoriu. În cadrul unor astfel de măsuri restrictive, PSP și CASP trebuie să verifice toate informațiile de bază referitoare la transferul de fonduri sau de criptoactive către sau din jurisdicția respectivă sau teritoriul respectiv sau la transferurile de fonduri sau de criptoactive inițiate de clienți despre care se știe că desfășoară

¹² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11618-2024-INIT/en/pdf>, Bruxelles, 2 iulie 2024, 11618/24 (actualizare).

¹³ [Actualizarea bunelor practici ale Uniunii Europene pentru punerea în aplicare eficientă a măsurilor restrictive](#) (doc. 11623/24).

¹⁴ Articolul 3 alineatul (6) din Directiva 2015/849.

activități în acea jurisdicție sau acel teritoriu anume. În măsura în care sunt disponibile, PSP și CASP trebuie să verifice:

- a. informațiile despre țara (țările) de cetățenie, locul de naștere;
 - b. informațiile despre reședința obișnuită sau locul principal de desfășurare a activității, prin intermediul altor adrese, în conformitate cu evaluarea expunerii la măsurile restrictive;
 - c. informații despre țara către sau din care se efectuează transferul de fonduri, unde se execută transferul de fonduri;
 - d. scopul transferului de fonduri sau de criptoactive și alte câmpuri cu text liber care oferă informații suplimentare despre bunurile, navele, țara de destinație sau țara de origine a bunurilor pentru care se efectuează plata, în conformitate cu evaluarea expunerii la măsuri restrictive.
41. Dacă evaluarea expunerii la măsuri restrictive o justifică, PSP și CASP trebuie să ia în considerare includerea instrumentelor de geolocalizare și a instrumentelor de detectare a utilizării serviciilor proxy în sistemul lor de screening, pentru a identifica și bloca adresele IP care provin dintr-o țară pentru care sunt luate măsuri restrictive din cauza unei situații care afectează țara respectivă să acceseze site-ul web și serviciile PSP și CASP pentru o activitate interzisă în temeiul regimurilor de măsuri restrictive.
42. În conformitate cu evaluarea expunerii la măsurile restrictive, PSP și CASP pot lua în considerare să aplice controale specifice, de exemplu:
- a. când stabilesc relații de afaceri, să obțină informații relevante despre tipul de activitate desfășurată de client și despre țările în care acesta își desfășoară activitatea;
 - b. să solicite informații suplimentare de la client, cum ar fi o descriere a produselor cu dublă utilizare sau a oricăror produse care fac obiectul unor măsuri restrictive sectoriale, informații despre licența aferentă comercializării produselor cu dublă utilizare, țara de origine a produselor, informații despre utilizatorul final al produselor;
 - c. să solicite informații mai detaliate de la client cu privire la scopul unui transfer de fonduri sau de criptoactive;
 - d. să utilizeze următoarele date: registre navale, evidențe imobiliare și alte seturi de date disponibile public (dacă există).
43. În cazul în care PSP și CASP utilizează funcții de citire automată a informațiilor din documentele asociate transferului de fonduri sau de criptoactive, cum ar fi algoritmi de recunoaștere optică a caracterelor sau verificări ale zonelor care pot fi citite automat, aceștia trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că aceste instrumente culeg informațiile în mod corect și consecvent.

4.2.5 Măsurile de cunoaștere a clientelei pentru a depista tentativele de eludare a măsurilor restrictive

44. PSP și CASP trebuie să fie permanent informați cu privire la tipologiile și tendințele în ceea ce privește eludarea măsurilor restrictive. Sursele relevante de informații la care PSP și CASP trebuie să se refere întotdeauna conțin cel puțin rapoartele transmise de:
- a. autoritățile naționale relevante competente pentru implementarea măsurilor restrictive¹⁵ și/sau autoritățile naționale de supraveghere;
 - b. unitățile de informații financiare (FIU) și autoritățile de aplicare a legii;
 - c. parteneriate public-privat relevante la nivel național sau european;
 - d. Autoritățile UE¹⁶.
45. Politicile și procedurile de cunoaștere a clientelei trebuie să permită PSP și CASP să depisteze posibilele încercări de eludare a măsurilor restrictive, cum ar fi tentativele de:
- a. a omite, a șterge sau a modifica informațiile din mesajele de plată;
 - b. a canaliza transferurile prin persoane care au legătură cu un client supus unor măsuri restrictive;
 - c. a structura transferurile de fonduri sau de criptoactive pentru a disimula implicarea unei părți desemnate;
 - d. a disimula proprietarul real sau controlul activelor;
 - e. a utiliza documente justificative contrafăcute sau frauduloase pentru transferul de fonduri sau criptoactive.
46. PSP și CASP care sunt deosebit de expuși la riscul de a fi utilizați în scopul eludării trebuie să ia în considerare și efectuarea unei analize agregate a fluxurilor de plăți către și dinspre țările care fac obiectul măsurilor restrictive și țările despre care se știe că sunt utilizate pentru a eluda măsurile restrictive.

4.3 Măsurile de indisponibilizare și de raportare

4.3.1 Suspendarea executării transferurilor de fonduri și înghețarea fondurilor

47. PSP trebuie să dispună de politici și proceduri pentru a suspenda, fără întârziere, orice operațiune care declanșează o alertă cu privire la o posibilă concordanță cu o persoană sau o entitate desemnată sau cu o persoană sau entitate care este deținută, păstrată ori controlată de o persoană sau o entitate desemnată sau al cărei beneficiar real este o persoană desemnată.

¹⁵ https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/overview-sanctions-and-related-resources_en#contact.

¹⁶ Vezi, de exemplu, https://finance.ec.europa.eu/news/sanctions-commission-publishes-guidance-help-european-operators-assess-sanctions-circumvention-risks-2023-09-07_en.

48. Dacă analiza internă a acestei alerte efectuată de PSP confirmă că posibila concordanță este persoana sau entitatea desemnată ori care aparțin, se află în proprietatea ori posesia sau sunt controlate de o persoană sau o entitate desemnată sau al cărei beneficiar real este o persoană desemnată, PSP trebuie imediat:
- a. să indisponibilizeze fondurile corespunzătoare;
 - b. să oprească executarea transferului de fonduri care ar constitui o încălcare a măsurilor restrictive.

4.3.2 Înghețarea transferurilor de criptoactive

49. Când o analiză internă a unei alerte confirmă că posibila concordanță este persoana sau entitatea desemnată ori care aparțin, se află în proprietatea ori posesia sau sunt controlate de o persoană sau entitate desemnată sau al cărei beneficiar real este o persoană desemnată, CASP trebuie să dispună de politici și proceduri pentru a indisponibiliza și bloca imediat fondurile într-un cont de așteptare până când autoritatea națională competentă relevantă pentru implementarea măsurilor restrictive dă instrucțiuni CASP cu privire la măsurile care trebuie luate pentru fondurile respective. Responsabilitatea finală pentru conformarea cu măsurile restrictive revine furnizorului de servicii de criptoactive. Responsabilitatea finală pentru conformarea cu măsurile restrictive revine furnizorului de servicii de criptoactive.

4.3.3 Măsuri de raportare

50. În temeiul cerințelor aplicabile la nivelul Uniunii și la nivel național, PSP și CASP trebuie să dispună de procese clare pentru a raporta, fără întârziere sau în termenul specificat, la autoritatea națională competentă relevantă de implementare a măsurilor restrictive și/sau la autoritatea de supraveghere competentă:
- a. orice acțiune întreprinsă pentru un anumit transfer în legătură cu o măsură restrictivă;
 - b. depistarea unei încălcări a măsurilor restrictive și
 - c. executarea oricăror transferuri de fonduri sau de criptoactive care încalcă o măsură restrictivă aplicabilă, prin furnizarea de informații cu privire la circumstanțe, de exemplu un incident în funcționarea sistemului de screening în legătură cu un astfel de transfer.
51. Când suspectează o posibilă eludare a măsurilor restrictive sau identifică o tentativă de transfer de fonduri sau de criptoactive de către sau către o persoană fizică, persoană juridică, entitate sau organism, PSP și CASP trebuie:
- a. să raporteze acest lucru autorității naționale relevante care este competentă pentru implementarea măsurilor restrictive, dacă acest lucru este prevăzut în mod expres într-un regulament al UE privind măsurile restrictive;
 - b. să depună raportul privind tranzacțiile suspecte, dacă legislația aplicabilă prevede acest lucru.

4.3.4 Proceduri de exceptare sau aplicabile când sunt ridicate măsurile restrictive

52. PSP și CASP trebuie să dispună de politici și proceduri pentru a stabili dacă se aplică excepții, regimuri de autorizare sau derogări și, dacă se aplică, cum să procedeze pentru a respecta dreptul aplicabil al Uniunii sau dreptul intern aplicabil. PSP și CASP trebuie să stabilească în politicile și procedurile lor informațiile pe care le vor furniza clienților care ar dori să solicite o derogare pentru a-și utiliza fondurile înghețate, dacă cadrul juridic aplicabil permite o astfel de derogare. Aceste informații trebuie să conțină date despre drepturile clientului într-o astfel de situație.
53. PSP și CASP trebuie să dispună de politici și proceduri care să prevadă acțiuni cu privire la fondurile și cryptoactivele care fac obiectul unor măsuri restrictive specifice după ridicarea unei astfel de măsuri.

4.4 Asigurarea eficacității continue a politicilor, procedurilor și sistemelor de verificare a măsurilor restrictive

54. Pentru a fi eficace, politicile, procedurile și sistemele de screening al măsurilor restrictive ale PSP și CASP trebuie să permită:
- a. să detecteze în mod clar corespondențele pozitive;
 - b. după confirmarea corespondențelor pozitive, să suspende imediat executarea oricăror transferuri de fonduri, să blocheze primirea oricăror transferuri și să le depoziteze într-un cont de așteptare, înghețând fără întârziere fondurile sau cryptoactivele și raportând aceste acțiuni autorității naționale competente relevante pentru implementarea măsurilor restrictive, în vederea unor instrucțiuni suplimentare;
 - c. să raporteze activele înghețate autorităților naționale competente relevante pentru implementarea măsurilor restrictive și/sau autorității de supraveghere competente, astfel cum prevede legislația aplicabilă, fără întârziere sau în termenele prevăzute de dreptul Uniunii aplicabil sau de dreptul intern aplicabil;
 - d. să raporteze suspiciunea de eludare sau tentativa de eludare a măsurilor restrictive autorității naționale competente relevante pentru implementarea măsurilor restrictive sau unității naționale de informații financiare, dacă acest lucru este necesar în temeiul legislației aplicabile.
55. PSP și CASP trebuie să-și testeze regulat setările sistemului de screening pentru a determina dacă este în continuare adecvat, având în vedere evaluarea expunerii la măsuri restrictive a PSP și CASP, și eficace. PSP și CASP trebuie să stabilească frecvența controalelor pe baza evaluării expunerii la măsurile restrictive și să le prevadă în politicile și procedurile lor.
56. Când își testează sistemul de screening, PSP și CASP trebuie:
- a. să testeze calibrarea sistemului de screening, astfel cum se prevede la secțiunea 4.1.6;
 - b. să evalueze precizia gestionării listei prin măsuri restrictive aplicabile și actualizate;

- c. să evalueze dacă toți clienții și transferurile de fonduri și de criptoactive sunt verificate când este necesar;
 - d. să evalueze caracterul adecvat și relevant al câmpurilor de informații utilizate în sistemul de screening, de exemplu sfera transferurilor de fonduri sau de criptoactive care intră în sistemul de screening;
 - e. să evalueze promptitudinea suspendării automate a operațiunilor;
 - f. să evalueze dacă procesele și resursele disponibile pentru analiza alertelor fac posibilă raportarea promptă a concordanțelor real pozitive.
57. PSP și CASP trebuie să raporteze organului de conducere punctele slabe sau deficiențele semnificative ale sistemului de screening și să ia măsuri de remediere fără întârziere.